

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-5-29 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-41/1185-395
Karar Tarihi : 09.08.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Metin HASSU

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : DSD Deri Sanayicileri Dış Ticaret A.Ş.
Olivium Alışveriş Merkezi 5. Büro Katı 34020 Zeytinburnu/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** “Yolcu beraberli eşyada KDV istisnası” uygulamasında aracı yetkili kurum olarak faaliyet gösteren DSD Deri Sanayicileri Dış Ticaret A.Ş.’nin sahip olduğu pazar gücünü yıkıcı fiyatlama yaparak kötüye kullandığı iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 11-1 (b) maddesi ve 51 No’lu Tebliğ hükümlerince yürütülen “yolcu beraberli eşyada KDV istisnası” uygulamasında yetkili aracı kurum olarak DSD Deri Sanayicileri Dış Ticaret A.Ş. (DSD) ile Global Blue Turistik Hizmetler A.Ş. (Global Blue)’nin uzun yıllar pazarda tek başlarına faaliyet gösterdikleri,

- DSD’nin pazarda hâkim konumda olduğu, dış ticaret ilişkilerinde sahip olduğu gücü kullanarak, aracılık faaliyetlerinde uzun vadeler ve oldukça düşük fiyatlar (komisyon oranı) sunarak yıkıcı fiyatlama yaptığı,

- Rakip firmaların pazara girişinden önce 4-5 kat yüksek komisyon oranıyla sunulan hizmetin, oldukça düşük komisyon oranıyla sunulmaya başladığı, rakiplerin %0,50 - %0,70 komisyon oranı karşısında iş yapamadığı, müşteri kaybettiği ve rekabet edemez konuma geldiği

ifade edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 23.12.2011 ve 05.04.2012 tarihlerinde, 8761 ve 3032 sayılılarla giren başvuru üzerine hazırlanan 17.04.2012 tarih ve 2011-5-29/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 25.04.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 20.07.2012 tarih ve 2011-5-29/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak DSD hakkında 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

(5) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 11-1 (b) maddesi ve 43 ve 51 nolu Tebliğ hükümlerince yürütülen yolcu beraberli eşyada KDV istisnası uygulaması aracı kurumlar

12-41/1185-395

vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Bahsi geçen Kanun maddesi "Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur." şeklindedir. 43 nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin 7. maddesi iade şekillerini açıklamaktadır. Bunlar: Gümrükten çıkarken alınması, gümrük çıkışından sonra alınması, elden iade, avans olarak alınması, yetki belgesine sahip aracı firmalardan alınması.

- (6) 43 nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin 7. maddesinin (d) bendinde aracı kurumlar şu şekilde açıklanmaktadır: "İadenin, Maliye Bakanlığında "Yetki Belgesi" almış aracı firmaların organizasyonu altında yapılması da mümkündür. Bu durumda, aracı firmanın anlaştığı satıcılardan satın alınan mallara ilişkin katma değer vergisi, önceki bölümlerde belirtilen sürelerle bağlı olarak, aracı firmalar tarafından gümrük çıkışında veya çıkıştan sonra iade edilebilecektir. Bu iade işleminde aracı firmanın Maliye Bakanlığınca onaylanmış belgeleri kullanılacaktır. Bu kapsamda işlem yapmak isteyen aracı firmalar Maliye Bakanlığına bir dilekçe ile başvuracaklar, yapılacak araştırma ve inceleme sonunda "Türkiyede İkamet Etmeyen Yolculara KDV İadesi Yetki Belgesi" verilmesi uygun görülenler, anlaştıkları satıcılarla ilgili iade işlemlerini yapabileceklerdir."
- (7) İnceleme konusu başvuruda ifade edilen uygulama, hakkında inceleme yürütülen DSD'nin müşterilerine sunduğu "yolcu beraberli eşyada KDV istisnası" uygulamasına ilişkindir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı "Yolcu beraberli eşyada KDV istisnası uygulamasında yetkili aracı kurum hizmetleri" olarak belirlenmiştir. Değerlenen hizmetin yetkili firmalarca birçok şehirde sunulabiliyor olması ve müşterilerin istedikleri şehirden çıkış yapabilmeleri nedeniyle ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (8) Dosya konusu başvuru kapsamında ihlal olduğu öne sürülen yıkıcı fiyat uygulaması, DSD'nin tek taraflı davranışlarından kaynaklanmaktadır. Söz konusu nedenle inceleme, 4054 sayılı Kanun'un "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesi kapsamında yapılmıştır.
- (9) Bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Sözü edilen iki kriterden herhangi birisinin bulunmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlalinden bahsedilemez. Bu çerçevede dosya konusu işlem açısından, DSD'nin hâkim durumda olup olmadığı incelenmiştir.
- (10) İlgili pazarda DSD dışında, Taç Yönetim Yatırım Danışmanlık Mücevherat Tur. Tic. A.Ş. (Taç) ve Global Blue firmaları faal olan yetkili diğer iki teşebbüstür.
- (11) 2011 yılı için, DSD'nin yolcu beraberli eşyada KDV istisnası uygulamasında yetkili aracı kurum hizmetleri pazarında Türkiye genelindeki pazar payı (.....) oranında iken, Taç'ın (.....), Global Blue'nun ise (.....) oranında paya sahip olması nedeniyle DSD'nin ilgili pazarda hâkim durumda bulunmadığı anlaşılmaktadır. DSD'nin ilgili ürün pazarından başka dış ticaret sermaye şirketi hizmetleri pazarında da faaliyeti bulunmaktadır. İhracat işlemlerine aracılık edilen bu pazardaki payı ihmal edilebilir düzeydedir.
- (12) Öte yandan, DSD'nin uyguladığı komisyon oranlarının 2011 yılı için (.....) aralığında farklı oranlarda değişim gösterdiği anlaşılmaktadır. Benzer farklı oran dağılımı Global Blue için de (2011 yılı için ortalama (.....) ve 2012 yılı için (.....) aralığında) görülmektedir. Taç'ın ise 2012 yılı için (.....) ile (.....) arasında değişen oranları uyguladığı anlaşılmaktadır.

12-41/1185-395

Dolayısıyla Őikayet konusu iddialarda yer alan ve son yıllarda sektörde daha önce uygulanan (.....) komisyon oranlarının DSD'nin yıkıcı fiyat uygulaması sonucu (.....) oranlarına gerilediği iddiasının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

- (13) Yukarıda değinilen bilgiler iŐıđında, DSD hakkında soruŐtırma aÇılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıŐtır. DSD'nin dış ticaret sermaye Şirketi iken aynı zamanda aracı kurum olarak faaliyet gostermedesinin sektörde haksız rekabete neden olduğuna ilişkin iddiaların ise maliye ve dış ticaret mevzuatı kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.

J. SONUŐ

- (14) Dzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına gbre, Őikayet konusu iddialara ybnelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca Őikayetin reddi ile soruŐtırma aŐılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.